

ORZECZNICTWO DOTYCZĄCE PODATKÓW POŚREDNICH W DYREKTYWACH UE – WYBÓR

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 2009 r. (C-502/07)

(K-1 sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Bydgoszczy)

1. Wspólny system podatku VAT nie stoi na przeszkodzie, by państwo członkowskie przewidziało w swym ustawodawstwie sankcję administracyjną, która może być nakładana na podatników podatku od wartości dodanej, taką jak „dodatkowe zobowiązanie podatkowe” przewidziane w art. 109 ust. 5 i 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

2. Przepisy, takie jak zawarte w art. 109 ust. 5 i 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, nie stanowią „specjalnych środków stanowiących odstępstwo”, mających na celu zapobieganie niektórym rodzajom oszustw podatkowych lub unikaniu opodatkowania w rozumieniu art. 27 ust. 1 szóstej dyrektywy 77/388, ze zmianami.

3. Artykuł 33 szóstej dyrektywy 77/388 nie stoi na przeszkodzie utrzymaniu w mocy przepisów, takich jak zawarte w art. 109 ust. 5 i 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 lipca 2008 r. (C-426/07)

(Dariusz Krawczyński przeciwko Dyrektorowi Izby Celnej w Białymstoku)

1. Artykuł 33 ust. 1 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 91/680/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r. należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on podatkowi akcyzowemu takiemu, jaki jest przewidziany w Polsce przez ustawę z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym, któremu podlega każda sprzedaż pojazdów samochodowych przed ich pierwszą rejestracją na terytorium kraju.

2. Artykuł 90 akapit pierwszy WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on podatkowi akcyzowemu takiemu jak będący przedmiotem postępowania przed sądem krajowym w zakresie, w jakim kwota podatku, któremu

podlega sprzedaż przed pierwszą rejestracją pojazdów używanych sprowadzonych z innego państwa członkowskiego przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w państwie członkowskim, które nałożyło podatek. Do sądu krajowego należy zbadanie, czy uregulowanie sporne przed sądem krajowym, a w szczególności stosowanie § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, ma takie skutki.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 2008 r. (C-25/07)

(Alicja Sosnowska przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej we Wrocławiu,
Ośrodek Zamiejscowy w Wałbrzychu)

1. Artykuł 18 ust. 4 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 2005/92/WE z dnia 12 grudnia 2005 r., oraz zasada proporcjonalności sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu, takiemu jak to sporne w sprawie przed sądem krajowym, które – celem umożliwienia kontroli niezbędnych dla zapobiegania unikaniu opodatkowania i oszustwom podatkowym – wydłuża z 60 do 180 dni, licząc od dnia złożenia przez podatnika deklaracji na podatek od wartości dodanej, termin, którym dysponuje krajowy organ podatkowy celem dokonania zwrotu nadwyżki podatku od wartości dodanej danej kategorii podatników, chyba że złożą oni kaucję w kwocie 250.000 PLN.

2. Przepisy, takie jak te sporne w sprawie przed sądem krajowym, nie stanowią „specjalnych środków stanowiących odstępstwo” służących zapobieganiu niektórym rodzajom oszustw podatkowych lub unikaniu opodatkowania w rozumieniu art. 27 ust. 1 szóstej dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2005/92.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 lutego 2008 r. (C-271/06)

(Netto Supermarkt GmbH & Co. OHG przeciwko Finanzamt Malchin)

Artykuł 15 pkt 2 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych - wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, w brzmieniu zmienionym dyrektywą Rady 95/7/WE z dnia 10 kwietnia 1995 r., należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on przyznaniu przez państwo członkowskie zwolnienia od podatku od wartości dodanej związanego z wywozem towarów poza terytorium Wspólnoty Europejskiej, gdy przesłanki tego zwolnienia nie są spełnione, lecz gdy podatnik nie mógłby sobie

z tego zdawać sprawy nawet przy dołożeniu wszelkiej staranności sumiennego kupca ze względu na sfalszowanie dowodu wywozu przedstawionego przez nabywcę.

**Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 18 stycznia 2007 r.
(C-313/05)**

(Maciej Brzeziński przeciwko Dyrektorowi Izby Celnej w Warszawie)

1. Podatek akcyzowy, taki jak ustanowiony w Polsce ustawą z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym, który nie jest nakładany na pojazdy osobowe w związku z przekroczeniem przez nie granicy, nie stanowi cła przywozowego ani opłaty o skutku równoważnym w rozumieniu art. 25 WE.

2. Artykuł 90 akapit pierwszy WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on podatkowi akcyzowemu w zakresie, w jakim kwota podatku nakładana na pojazdy używane starsze niż dwa lata, nabyte w państwie członkowskim innym niż to, które wprowadziło taki podatek, przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w państwie członkowskim, które nałożyło podatek. Do sądu krajowego należy zbadanie, czy uregulowanie sporne w postępowaniu przed sądem krajowym, a w szczególności stosowanie § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, ma takie skutki.

3. Artykuł 28 WE nie znajduje zastosowania do deklaracji uproszczonej, takiej jak przewidziana w art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym, a art. 3 ust. 3 dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania nie sprzeciwia się takiej deklaracji, jeżeli sporne uregulowanie można interpretować w ten sposób, że deklarację tę należy złożyć z chwilą nabycia prawa do rozporządzania samochodem osobowym jak właściciel, nie później jednak niż z chwilą jego rejestracji na terytorium kraju, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

**Postanowienie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 marca 2007 r.
(C-168/06)**

(Ceramika Paradyż sp. z o. o. przeciwko Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi)

1. Trybunał Sprawiedliwości WE nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy art. 2 ust. 2 Pierwszej Dyrektywy VAT w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 lit a) oraz art. 10 ust. 2 Szóstej Dyrektywy VAT wyłącza możliwość nałożenia przez państwo polskie obowiązku zapłaty przez podatnika podatku VAT dodatkowego zobowiązania podatkowego w tym podatku oraz czy zobowiązanie to stanowi środek

specjalny, którego nakładanie dozwolone jest na podstawie art. 27 ust. 1 Szóstej Dyrektywy VAT.

2. Trybunał nie jest właściwy w zakresie wykładni dyrektyw wspólnotowych dotyczących VAT, jeżeli chodzi o okres rozliczeniowy sprzed przystąpienia państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2006 r. (III CZP 127/06)

Sąd przyznaje biegłemu będącemu podatnikiem w zakresie podatku od towarów i usług wynagrodzenie bez uwzględnienia tego podatku.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2006 r. (III CZP 54/06)

Podwyższenie z dniem 1 maja 2004 r. stawek podatku od towarów i usług za roboty budowlane, dokonane ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) nie uzasadnia – bez zmiany umowy zawartej przed 1 maja 2004 r. – obowiązku zamawiającego zapłaty wynagrodzenia netto powiększonego o podatek od towarów i usług według podwyższonej stawki.

Wyrok WSA z dnia 30 lipca 2008 r. (I SA/Bk 206/08)

1. Zgodnie z art. 2 aktu o warunkach przystąpienia, stanowiącego część Traktatu, Polska od dnia przystąpienia związana jest postanowieniami Traktatów założycielskich i aktów przyjętych przez instytucje Wspólnot Europejskich i Europejski Bank Centralny. Oznacza to, że od dnia 1 maja 2004 r. na obowiązujący w Polsce porządek prawny składa się nie tylko prawo krajowe, ale także cały system prawa wspólnotowego. Zatem przy dokonywaniu przez sądy administracyjne kontroli aktów organów administracyjnych, obowiązkiem sądów jest obecnie zbadanie zaskarżonego aktu także, co do jego zgodności.

2. Art. 90 akapit pierwszy WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on podatkowi akcyzowemu takiemu jak będący przedmiotem postępowania przed sądem krajowym w zakresie, w jakim kwota podatku, któremu podlega sprzedaż przed pierwszą rejestracją pojazdów używanych sprowadzonych z innego państwa członkowskiego przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w państwie członkowskim, które nałożyło podatek.

Wyrok WSA z dnia 9 lipca 2008 r. (I SA/Bk 162/08)

Biorąc pod uwagę regulacje zawarte w art. 15(2) Szóstej Dyrektywy, ich interpretację dokonaną przez ETS w orzeczeniu z 21.02.2008 r. w sprawie C-

271/06 i zasady prawa wspólnotowego, bez wykazania, iż podatnik wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności - wszelkiej staranności sumiennego kupca mógł i powinien zdawać sobie sprawę, że na wystawionym przez niego dokumencie TAX FREE nie znajduje się odcisk stempla urzędu celnego lub też wymieniony w tym dokumencie towar nie został faktycznie wywieziony za granicę, nie można go pozbawiać prawa do zastosowania 0% stawki podatku.

Wyrok WSA z dnia 2 lipca 2008 r. (I SA/Bk 147/08)

Biorąc pod uwagę regulacje zawarte w art. 15(2) Szóstej Dyrektywy, ich interpretację dokonaną przez ETS w orzeczeniu z 21.02.2008 r. w sprawie C-271/06 i zasady prawa wspólnotowego, bez wykazania, iż podatnik wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności - wszelkiej staranności sumiennego kupca mógł i powinien zdawać sobie sprawę, że na wystawionym przez niego dokumencie TAX FREE nie znajduje się odcisk stempla urzędu celnego lub też wymieniony w tym dokumencie towar nie został faktycznie wywieziony za granicę, nie można go pozbawiać prawa do zastosowania 0% stawki podatku.

Wyrok WSA z dnia 11 grudnia 2007 r. (I SA/Bk 487/07)

1. Bez wykazania, że sprzedawca (podatnik) wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł i powinien przypuszczać, że wymieniony w tym dokumencie towar nie został faktycznie wywieziony za granicę lub też na wystawionym przez niego dokumencie TAX FREE nie znajduje się odcisk stempla urzędu celnego, nie można go pozbawiać prawa do zastosowania 0% stawki podatku. Tylko taka wykładnia przepisów art. 21c ust. 2 i 3 oraz art. 21d ust. 1 pkt 2 i ust. 2 cyt. ustawy o VAT, może być uznana za zgodną z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP.

2. W państwie prawa rozstrzygnięcia organów państwa nie mogą być zaskakujące i nieprzewidywalne, nie mogą stanowić pułapki dla obywateli (patrz wyroki TK: z 20 listopada 1996 r., sygn. K 27/95, opublikowany w: OTK 1996/6/50 oraz z 3 czerwca 2002 r., sygn. K 26/01, opublikowany w: OTK-A 2002/4/40). Trybunał Konstytucyjny nie kwestionując swobody ustawodawcy w kształtowaniu systemu podatkowego zwraca jednocześnie uwagę, że obciążanie podatników następstwami zdarzeń, na które nie mieli oni wpływu, narusza zasadę sprawiedliwości społecznej w rozumieniu art. 2 Konstytucji RP (wyrok z 27 lutego 2002 r., sygn. K 47/01, opublikowany w: OTK-A 2002/1/6). Uzasadnione jest, zatem twierdzenie, że podatnik nie może ponosić negatywnych konsekwencji zdarzeń całkowicie od niego niezależnych. Wszelkie natomiast pojawiające się w sprawie wątpliwości, powinny być rozstrzygane na korzyść podatnika.

Wyrok WSA z dnia 25 maja 2007 r. (III SA/Wa 240/07)

Ze względu na funkcję gwarancyjną art. 90 Traktatu Rzymskiego z 1957 r. o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej, zgodnie z którym niedopuszczalne jest nakładanie wyższych podatków od tych nakładanych na podobne produkty krajowe oraz sposób ustalania podatku akcyzowego od samochodów używanych, który obowiązuje w kraju, a którego punktem wyjścia jest zadeklarowana cena pojazdu, podstawą wyliczenia należnego podatku akcyzowego powinna być cena transakcyjna pojazdu. Jedynie górną granicę tego podatku powinna stanowić kwota podatku akcyzowego zawarta w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w Polsce, czyli rezydualny podatek akcyzowy.

Wyrok WSA z dnia 5 kwietnia 2007 r. (III SA/Wa 223/07)

1. Polskie przepisy akcyzowe, obowiązujące w okresie od 1 maja 2004 r. do 1 grudnia 2006 r., w zakresie opodatkowania wewnątrzspółnotowego nabycia samochodów osobowych starszych niż dwuletnie – były niezgodne z art. 90 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Wspomniana niezgodność nie dotyczy samochodów młodszych niż dwuletnie.

2. W konsekwencji, jeżeli podatnik nabył wewnątrzspółnotowo samochód młodszy niż dwuletni i zapłacił od niego akcyzę według stawki przewidzianej w przepisach akcyzowych, nie przysługuje mu zwrot tego podatku.

Wyrok WSA z dnia 16 marca 2007 r. (I SA/Po 518/07)

Niezgodne z prawem wspólnotowym są te postanowienia polskiej ustawy podatkowej, według których kwota podatku nakładana na pojazdy używane starsze niż 2 lata, nabyte w państwie członkowskim innym niż Polska, przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów zarejestrowanych wcześniej w państwie członkowskim, które nałożyło podatek.

Wyrok WSA z dnia 29 czerwca 2005 r. (I SA/Bk 128/05)

Brak na dokumencie „Tax Free For Tourists” podpisu podróżnego lub brak daty dokonania zwrotu podatku podróżnemu nie może pozbawiać podatnika możliwości wykazania okoliczności istotnych z punktu widzenia jego prawa do stawki podatku 0% innymi dowodami (art. 129 i 128 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.).

Opracował: Paweł J. Lewkowicz